

## JITKA SVOBODOVÁ – ZA HRANOU VIDĚNÉHO

14. 4. – 20. 8. 2023

Galerie hlavního města Prahy  
Městská knihovna, 2. patro  
Mariánské náměstí 1, Praha 1  
út–st, pá–ne 10–18 h, čt 10–20 h

Kurátorka: Helena Musilová

**Galerie hlavního města Prahy představuje dlouho očekávanou retrospektivní výstavu Jitky Svobodové, malířky, autorky kreseb a prostorových objektů, která patří mezi nejautentičtější výtvarnice domácího i světového umění. Od poloviny šedesátých let, kdy vstoupila na výtvarnou scénu, se systematicky věnuje prozkoumávání viděné reality, kterou jedinečným – a pro diváka často zneklidňujícím – způsobem převádí v osobitá umělecká díla.**

*„Pro jednu z nejatraktivnějších výstavních síní v České republice připravujeme první retrospektivní výstavu legendární výtvarnice Jitky Svobodové. Její celoživotní tvorbu by bylo možné charakterizovat několika pojmy – kresba, předmět, senzibilita, oproštěnost, koncentrovanost, čas. Každý z nich shrnuje obrovské množství dalších sdělení a možných výkladů.“*

Helena Musilová

Výstava představuje její tvorbu od dob studií na Akademii výtvarného umění, které ukončila v roce 1967, až po práce letošní. Jitka Svobodová začínala jako malířka abstrahujících krajin a přírodních živlů. V první polovině sedmdesátých let se rozhodla opustit malbu a věnovat se kresbě; skrze toto médium v plošných i prostorových realizacích zobrazovala jak předměty každodenního života, konstrukce a různé typy vazeb, tak jevy jako kouř či pohyb mořské hladiny. Ve své celoživotní tvorbě se dotkla základních otázek souvisejících jak se samotným tvořením, tak s procesem poznání.

*„Kresby Jitky Svobodové jsou události, jsou to samostatné děje odehrávající se v prostoru a čase; vyžadují velkou pozornost diváka. Zdánlivě vycházejí z existujícího světa, který často nenápadným způsobem rozrušují a zpochybňují tak naše schopnosti vidění.“*

Helena Musilová

# G TISKOVÁ ZPRÁVA HMP

Jitka Svobodová pracuje v sériích či tematických řadách, v nichž se soustavně zamýšlí nad vztahem detailu a celku, prostorovostí a plošností, zjevováním se a mizením. Autorka používá minimální výrazové prostředky, výsledné kresby působí zklidněně, úsporně, přestože samotné kresebné gesto má silnou vnitřní dynamiku. Variantní možností kresby jsou i prostorové realizace, tedy prostorová kresba – drátěné objekty akcentující vztah věci k okolnímu prostoru. Tyto prostorové kresby jsou i důležitým přínosem v kontextu mezinárodní výtvarné scény.

Celoživotní tvorba Jitky Svobodové je vzácně kompaktní. Výstava tak není postavena na klasické chronologické lince, spíše naznačuje určitá témata a myšlenkové celky, v nichž se prolínají nejstarší a nejnovější práce. V hlavních výstavních sálech je v pěti klíčových kapitolách představen stejný počet témat: *Prostor a spojení*, kde ukazujeme různé možnosti ztvárnění prostorových vztahů; v části *Esence předmětu* představujeme výběr z několika rozsáhlých cyklů, v nichž se Svobodová zabývá jednoduchými předměty jako hrnky, židle, stoly, vyjímá je z jejich přirozeného prostředí a zkoumá je z mnoha nových úhlů pohledu. Kapitoly *Jevy a pohyb* a *Energie a světlo* naznačují, že důležitou složkou tvorby Jitky Svobodové je procesualnost a obecně zobrazení změny stavů a jevů, včetně schopnosti ztvárnit čistou koncentrací světla. Ve vstupním koridoru se nachází kapitola *Stromy*, což je jediné téma, ke kterému se Jitka Svobodová průběžně vracela a kde můžeme v celku vidět i proměnu a provázanost jejího díla v čase.

Těchto pět kapitol rozvíjí deset „případových studií“ v kójiích, zabývajících se detailněji některými tématy (obydlí, krajina aj.) či připomínajících důležité události, jako například účast autorky na sympoziu *Chmelnice* v Mutějovicích v roce 1983.

„*Dílo Jitky Svobodové je, přes svou zdánlivou křehkost, plné silných emocí a vnitřní energie. Odkazuje nás k filozofickým otázkám o povaze bytí, jednoty a celku i vztahu člověka ke světu a vesmíru,*“ dodává kurátorka výstavy Helena Musilová.

**Jitka Svobodová** vystudovala Akademii výtvarných umění v Praze (1961–1967 ateliér monumentální malby, 1973–1976 ateliér restaurování). Pracovala jako restaurátorka a výtvarnice ve svobodném povolání, po sametové revoluci byla v roce 1991 jmenována profesorkou na AVU a do roku 2012 zde vedla ateliér – školu kresby. Připravila řadu samostatných výstav v Česku i v zahraničí a zúčastnila se mnoha výstav kolektivních, její práce jsou zastoupeny ve významných veřejných i soukromých sbírkách.



Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v sedmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

# G TISKOVÁ ZPRÁVA HMP

**Kurátorka:** Helena Musilová

**Grafické řešení:** Matěj Bárta

**Architektonické řešení:** Josef Pleskot – AP Atelier

Výstavní program Galerie hlavního města Prahy je podporován Ministerstvem kultury České republiky.

**Mediální partneři GHMP:** Art&Antiques, ArtMap, Artalk, Flash Art, A2, Artiki, Revolver Revue, Artyčok.tv, protisedi.cz, Radio 1, Český rozhlas Radio Wave

**Vstupné:** 150 Kč plné / 60 Kč snížené / 20 Kč seniorské

## **Kontakt pro novináře:**

Michaela Vrchetová,  
+420 725 818 721,  
vrchetova@ghmp.cz

## **Další informace:**

[www.ghmp.cz](http://www.ghmp.cz)  
[www.facebook.com/ghmp.cz](https://www.facebook.com/ghmp.cz)  
[www.instagram.com/ghmp.cz](https://www.instagram.com/ghmp.cz)



**Galerie hlavního města Prahy** je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v sedmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

## DOPROVODNÝ PROGRAM

čt 27. 4. 2023, 18 hodin, **komentovaná prohlídka s kurátorkou Helenou Musilovou**

čt 18. 5. 2023, 18 hodin, **Martin Nitsche: *Jitka Svobodová a fenomenologie***

Přednáška si z pozic fenomenologické filosofie všimne dvojího: nejen toho, jaké podněty Jitka Svobodová získala z četby fenomenologů (zvl. Heideggera), nýbrž také (a to především) toho, jaké inspirativní podněty může fenomenologie získat z recepce jejího díla. Zvláštní pozornost bude věnována následujícím tématům: věc, jev a fenomenologie prostředí, vztah vnitřního a vnějšího.

út 23. 5. 2023, 18 hodin

**Taneční dialog mezi vystavenými díly výtvarné umělkyně Jitky Svobodové a tanečnicí Terezou Ondrovou.**

so 17. 6. 2023, 10.30

**Filosofie pro děti s Pink Box**

Filosofický workshop pro děti ve věkové kategorii 8–15 let zdůrazňuje dovednost reflexe a interpretace uměleckého díla prostřednictvím filozofického dialogu.

Filosofie pro děti se zaměřuje na kritické myšlení, kreativní myšlení, společné zkoumání. Jedná se o proces, kdy účastníci směřují vpřed k nalezení odpovědí. Výsledkem toho je zlepšení kognitivních schopností dětí, rozvinutí emoční inteligence, umění naslouchat druhému, formulování otázek, argumentační schopnosti a rozvoj abstraktního myšlení.

Kapacita: 15 dětí

Cena: 50 Kč / lístky přes GoOut

Více informací k Pink Box na: [pinkbox.org](http://pinkbox.org)

čt 22. 6. 2023, 18 hodin, **komentovaná prohlídka s historičkou umění, kurátorkou a pedagožkou Ivou Mladičovou**

čt 24. 8. 2023, 18 hodin, **komentovaná prohlídka s kurátorkou Helenou Musilovou**

## EDUKAČNÍ PROGRAM

### Sobotní výtvarné workshopy

so 20. 5. 2023, 13–18 h  
*Možnosti a dimenze kresby v prostoru*  
Městská knihovna, 2. patro

so 17. 6. 2023, 13–18 h  
*Metamorfózy, dynamika a energie kresby v pohybu*  
Edukační centrum  
Colloredo-Mansfeldský palác

### Výtvarné dílny pro dospělé a seniory / integrační a mezigenerační programy

čt 13. 7. 2023, 11–14 h  
*Kresba předmětů z každodenního života I*  
Edukační centrum  
Colloredo-Mansfeldský palác

ne 23. 7. 2023, 11–14 h  
*Záznamy v malbě III*  
Edukační centrum  
Colloredo-Mansfeldský palác

čt 13. 7. 2023, 15–18 h  
*Kresba předmětů z každodenního života II*  
Edukační centrum  
Colloredo-Mansfeldský palác

ne 23. 7. 2023, 15–18 h  
*Záznamy v malbě IV*  
Edukační centrum  
Colloredo-Mansfeldský palác

ne 16. 7. 2023, 11–14 h  
*Kresba předmětů z každodenního života III*  
Edukační centrum  
Colloredo-Mansfeldský palác

čt 3. 8. 2023, 11–14 h  
*Plastiky a reliéfy I*  
Edukační centrum  
Colloredo-Mansfeldský palác

ne 16. 7. 2023, 15–18 h  
*Kresba předmětů z každodenního života IV*  
Edukační centrum  
Colloredo-Mansfeldský palác

čt 3. 8. 2023, 15–18 h  
*Plastiky a reliéfy II*  
Edukační centrum  
Colloredo-Mansfeldský palác

čt 20. 7. 2023, 11–14 h  
*Záznamy v malbě I*  
Edukační centrum  
Colloredo-Mansfeldský palác

ne 6. 8. 2023, 11–14 h  
*Plastiky a reliéfy III*  
Edukační centrum  
Colloredo-Mansfeldský palác

čt 20. 7. 2023, 15–18 h  
*Záznamy v malbě II*  
Edukační centrum  
Colloredo-Mansfeldský palác

ne 6. 8. 2023, 15–18 h  
*Plastiky a reliéfy IV*  
Edukační centrum  
Colloredo-Mansfeldský palác

rezervace nutná: [eva.pejchalova@ghmp.cz](mailto:eva.pejchalova@ghmp.cz)

Interaktivní prohlídky výstavy pro všechny typy škol i další věkové a zájmové skupiny s možností následné výtvarné reakce ve formě vlastní tvorby. Akce přizpůsobujeme časově, tematicky i úrovní náročnosti konkrétním požadavkům každé školy. Rezervace nutná: [edukace@ghmp.cz](mailto:edukace@ghmp.cz)